

УДК 655.281:003.07]:76

DOI <https://doi.org/10.32782/2415-8151.2026.40.3>

РОЛЬ ТИПОГРАФІКИ В ПРОФЕСІЙНО-АРХІТЕКТУРНІЙ ГРАФІЦІ ТА ФОРМУВАННІ ВІЗУАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ АРХІТЕКТОРА

Березовецька Ірина Андріївна¹, Мазепа Маркіян Володимирович²

¹ кандидат архітектури, доцент, доцент кафедри архітектури, Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького, Львів, Україна, e-mail: iab@email.ua, orcid: 0000-0001-9906-1871

² старший викладач кафедри архітектури, Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького, Львів, Україна, e-mail: m.mazepa86@gmail.com, orcid: 0009-0008-8102-2557

Анотація. У статті досліджується роль типографіки як складової професійно-архітектурної графіки та її значення у формуванні візуальної культури архітектора в умовах сучасних трансформацій архітектурної освіти й проєктної практики. Обґрунтовано, що шрифт у структурі архітектурного проєкту виконує не лише функцію технічного носія текстової інформації, а виступає важливим елементом візуальної мови, що впливає на читабельність проєктної документації, сприйняття просторових рішень і загальну якість професійної комунікації. Типографіка розглядається як інтегральний компонент графічної культури архітектора, який формує стандарти подання інформації, дисциплінує композиційну організацію матеріалів і сприяє виробленню єдиного стилістичного образу проєктної продукції.

Мета. Метою дослідження є обґрунтування ролі типографіки як складової професійно-архітектурної графіки та визначення її значення у формуванні візуальної культури архітектора в умовах сучасних трансформацій архітектурної освіти й проєктної практики.

Методологія. Методологічну основу становлять методи теоретичного аналізу та узагальнення наукових джерел з архітектурної графіки, типографіки та візуальної комунікації, структурно-композиційний аналіз архітектурних матеріалів, порівняльний аналіз використання шрифтів у різних видах графіки (робочі креслення, технічна документація, презентаційні матеріали, конкурсні проєкти), а також оцінювання впливу цифрових технологій (CAD/BIM-середовищ) на формування сучасної типографічної культури.

Результати. У статті обґрунтовано, що шрифт у структурі архітектурного проєкту виконує не лише функцію технічного носія текстової інформації, а виступає важливим елементом візуальної мови, який впливає на читабельність документації, сприйняття просторових рішень і якість професійної комунікації. Типографіка розглядається як інтегральний компонент графічної культури архітектора, що формує стандарти подання інформації, дисциплінує композиційну організацію матеріалів і забезпечує стилістичну цілісність проєктної продукції. Показано, що вибір типографічних рішень визначає структуру візуальної ієрархії елементів, логіку «читання» графічних матеріалів і ступінь доступності інформації для різних категорій реципієнтів. Встановлено, що цифровізація проєктування

стандартизувала типографічні процеси, проте водночас створила ризики формалізації та втрати індивідуального стилю подання.

Наукова новизна. Наукова новизна полягає у комплексному розгляді типографіки як структурного чинника професійно-архітектурної графіки та складової формування візуальної культури архітектора. Уточнено її функції в організації інформаційної ієрархії архітектурного планшета та креслення, а також обґрунтовано необхідність інтеграції типографічної компетентності до системи фахової підготовки майбутніх архітекторів.

Практична значущість: полягає у можливості використання його результатів для вдосконалення методики викладання дисциплін з архітектурної графіки, розроблення рекомендацій щодо шрифтового оформлення проектних матеріалів, підвищення рівня візуальної грамотності студентів та якості професійної проектної комунікації.

Ключові слова: типографіка, архітектурна графіка, професійна графічна культура, візуальна культура архітектора, шрифтове оформлення, проектна комунікація, візуальна грамотність, архітектурна презентація, цифрові графічні технології, CAD/BIM-середовище, шрифтова ієрархія, графічна репрезентація.

ВСТУП

Сучасна архітектурна практика функціонує в умовах зростаючої складності проектних завдань, цифровізації проектно-комунікативних процесів і посилення вимог до якості візуального представлення архітектурних рішень. У цих умовах професійно-архітектурна графіка виступає ключовим інструментом фахової комунікації між архітекторами, суміжними спеціалістами, замовниками та широкою громадськістю. Водночас у структурі архітектурної графіки типографіка часто розглядається як другорядний, суто технічний компонент, зведений переважно до вибору стандартних шрифтів для підписів і пояснювальних текстів у кресленнях та презентаційних матеріалах.

Активне впровадження цифрових інструментів проектування, CAD/BIM-середовищ і програм візуалізації, з одного боку, стандартизувало процеси графічного оформлення архітектурної документації, а з іншого – актуалізувало проблему втрати індивідуальної типографічної культури та усвідомленого підходу до шрифтового оформлення проектних матеріалів. Орієнтація на вбудовані типові шрифтові набори та шаблони часто обмежує можливості формування виразної візуальної мови проекту та зводить типографіку до формальної складової технічної документації, позбавляючи її комунікативного й образотворчого потенціалу.

Таким чином, постає науково-практична проблема недостатнього теоретичного осмислення та методичного забезпечення типографіки як важливої складової професійно-архітектурної графіки та формування візуальної культури архітектора. Виникає потреба в системному аналізі ролі шрифту в структурі

архітектурних графічних матеріалів, визначенні його впливу на якість проектної комунікації та розробленні підходів до інтеграції типографічної підготовки в освітні програми з архітектури. Розв'язання цієї проблеми є актуальним завданням сучасної архітектурної науки й освіти в контексті цифрових трансформацій і зростання міждисциплінарного характеру проектної діяльності.

АНАЛІЗ ПОПЕРЕДНІХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Проблематика типографіки в професійно-архітектурній графіці формується на перетині архітектурної композиції, графічної культури подачі та візуальної комунікації. У вітчизняних джерелах типографіка найчастіше розглядається як складова дисципліни архітектурної графіки, що забезпечує читабельність, структурність аркуша та коректність подання проектної інформації [1; 4–6; 10; 11]. Водночас питання візуальної комунікації та графічного дизайну як основи організації інформації розкриваються у працях, присвячених графічному дизайну та проектній подачі [7]. Зокрема, у навчальному посібнику В. Г. Топоркова увага зосереджена на композиційній організації графічних матеріалів, логіці побудови аркуша, узгодженості елементів і підписів, що безпосередньо пов'язано з типографічною культурою в архітектурній подачі [14]. Подібний підхід представлено у навчально-методичних посібниках М. Куратової та А. Тинника, а також А. Радченка та О. Усачової з проектної графіки, де типографічні елементи розглядаються в контексті вимог до оформлення, підписів, умовних позначень і загальної графічної дисципліни архітектора [8; 12].

У праці Левченка О. В. та Михайленка А. В. розглядаються сучасні підходи до підготовки фахівців у сфері BIM, де значна увага приділяється візуальній комунікації як складовій професійної компетентності. Автори підкреслюють, що ефективна передача проектної інформації в архітектурному середовищі потребує чітко структурованого графічного подання, у якому типографіка відіграє важливу роль як інструмент організації даних, створення ієрархії елементів та забезпечення зручності сприйняття креслень, схем і цифрових моделей [9]. Наголошується, що грамотне використання шрифтів, їх масштабування, контрасту та композиційного розміщення сприяє підвищенню інформативності проектної документації та формує професійну візуальну культуру архітектора, що є особливо актуальним в умовах цифровізації та інтеграції BIM-технологій у проектну практику. У праці Різника М. Г. «Письмо і шрифт» розкрито основи формування шрифтової культури, принципи побудови літер, їх пропорції, ритм і композиційну організацію тексту як важливих елементів візуальної комунікації. Автор детально аналізує закономірності читабельності та естетики шрифту, підкреслюючи значення гармонійного поєднання форми літер, міжлітерних інтервалів і структури написання для досягнення чіткості та виразності графічного повідомлення. У контексті професійно-архітектурної графіки ці положення мають особливе значення, оскільки типографіка виступає не лише засобом передачі текстової інформації, а й інструментом організації креслень, підписів, експлікацій та проектної документації, формуючи візуальну культуру архітектора та забезпечуючи логічність і цілісність подання проектних матеріалів [13].

У міжнародних дослідженнях типографіка описується як автономна дисципліна, що формує стандарти читабельності, ритму та гармонізації тексту в композиції, а також активно використовується в архітектурній графіці та проектній документації [16]. Р. Брінггерст систематизує типографіку як культурну й технічну практику, приділяючи увагу пропорціям, ритму текстового масиву, інтервалам та узгодженості набору – параметрам, що напряду релевантні до оформлення архітектурних планшетів, специфікацій і пояснювальних записок [15]. Е. Луптон розглядає типографіку як інструмент мислення й структурування інформації через шрифтову ієрархію, модульність і роботу із сітками, що особливо важливо для архітектурних схем, легенд, експлікацій та презентацій [18]. Теоретичні засади функціональної організації типографіки та її зв'язку з композицією представлені у праці Я. Чихольда, де

типографіка осмислюється як раціональна система подання змісту, а не декоративне доповнення [20]. Праця Й. Мюллера-Брокманна деталізує сіткові системи як універсальний метод упорядкування матеріалу, що безпосередньо застосовується в архітектурній графіці під час компонування аркуша, узгодження текстових і графічних блоків та формування єдиної візуальної логіки подачі [19]. Окремий нормативний вимір забезпечує стандарт ISO 3098-1:2015, який фіксує загальні вимоги до літерингу в технічній документації та тим самим задає мінімальні критерії читабельності й уніфікації написів у кресленнях [17].

Аналіз джерел показує, що українські автори переважно зосереджуються на типографіці як на складовій архітектурної графіки, оформлення та візуальної комунікації у фаховій підготовці архітекторів [1–8; 10–14], тоді як іноземні праці пропонують розгорнуту теорію типографіки, сіткової організації та формування написів, які можуть бути безпосередньо інтегровані в методику формування візуальної культури архітектора [15–20]. Це створює підстави для подальшого дослідження типографіки як інструмента підвищення якості професійно-архітектурної графіки та стандартизації візуальної подачі проектних матеріалів.

МЕТА

Метою дослідження є обґрунтування ролі типографіки як складової професійно-архітектурної графіки у формуванні візуальної культури архітектора та визначення її впливу на якість сприйняття й інтерпретації проектних матеріалів у навчальній та професійній практиці. Для досягнення поставленої мети у статті передбачається розв'язання таких завдань: проаналізувати наукові підходи до трактування типографіки в контексті архітектурної графіки та візуальної комунікації; узагальнити вітчизняний досвід викладання архітектурної графіки та оформлення проектних матеріалів з урахуванням типографічних вимог; визначити функції типографіки у структурі архітектурного планшета, креслення та пояснювальної записки як засобів організації інформаційної ієрархії; проаналізувати нормативні вимоги до літерингу в технічній документації та можливості їх застосування в архітектурній графіці; окреслити напрями інтеграції принципів типографіки та сучасних сіткових систем у методику підготовки архітекторів з метою підвищення рівня їх візуальної культури.

У сучасних умовах цифровізації архітектурної діяльності та зростання ролі візуальної комунікації у професійному середовищі питання якості графічної репрезентації проектів набуває особливої значущості. Архітектурні планшети, креслення, презентаційні

матеріали та портфоліо дедалі частіше виступають не лише засобом передавання технічної інформації, а й інструментом професійної ідентифікації та комунікації з різними аудиторіями – експертами, замовниками, громадськістю. У цьому контексті типографіка стає важливим чинником формування візуальної культури архітектора, оскільки саме вона забезпечує структурування інформації, читабельність і композиційну цілісність графічних матеріалів.

РЕЗУЛЬТАТИ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Попри наявність праць з архітектурної графіки та візуальної комунікації, типографіка у фаховій літературі часто розглядається фрагментарно – як елемент оформлення або технічна складова креслення. Водночас її системна роль у формуванні професійної графічної культури архітектора потребує комплексного осмислення. Недостатня увага до типографічних принципів призводить до зниження якості подачі проєктних матеріалів і формування несформованої візуальної мови майбутніх фахівців. Це зумовлює необхідність дослідження типографіки як інструмента підвищення професійного рівня архітектурної репрезентації.

Наукова новизна дослідження полягає в комплексному розгляді типографіки не як другорядного елемента оформлення, а як структурного інструмента професійно-архітектурної графіки, що безпосередньо впливає на формування візуальної культури архітектора.

У роботі уточнено поняття типографіки в контексті архітектурної графіки як системи організації інформаційної ієрархії у проєктних матеріалах; визначено взаємозв'язок між шрифтовими рішеннями, композиційною структурою планшета та якістю сприйняття архітектурного проєкту; обґрунтовано доцільність інтеграції класичних принципів типографіки та нормативних вимог до літерингу у систему професійної підготовки архітекторів; доведено, що типографіка є складовою формування цілісної візуальної мови архітектурної репрезентації.

Методологічною основою дослідження є міждисциплінарний підхід, що поєднує положення теорії архітектурної графіки, типографіки, візуальної комунікації та педагогіки професійної освіти.

У процесі роботи використано такі методи дослідження: теоретичні методи, структурно-композиційний аналіз, графічний аналіз і моделювання, нормативно-порівняльний метод, педагогічне узагальнення досвіду.

Застосування зазначених методів забезпечило комплексність дослідження та дозволило розглянути типографіку як структурний

елемент професійно-архітектурної графіки і як чинник формування візуальної культури майбутнього архітектора.

Типографіка у професійно-архітектурній графіці виконує не допоміжну, а структуроутворювальну функцію, оскільки забезпечує організацію текстової та числової інформації в межах креслень, планшетів і презентаційних матеріалів. Вона формує візуальну ієрархію повідомлення, задає ритм і пропорції композиції аркуша, сприяє читабельності та однозначності інтерпретації проєктних рішень. У вітчизняних підходах типографіка розглядається як складова архітектурної графіки, що підпорядковується загальним принципам композиції та графічної культури подачі матеріалів. Відповідність шрифтового оформлення загальній композиційній логіці планшета забезпечує цілісність візуального образу проєкту та підвищує ефективність комунікації між автором і реципієнтом.

Важливим аспектом є вплив типографіки на формування візуальної культури архітектора в освітньому процесі. Опанування принципів роботи зі шрифтом, міжрядковими інтервалами, вирівнюванням та ієрархією заголовків формує у студентів здатність до свідомого структурування інформації та відповідального ставлення до графічної подачі проєкту. У навчальних посібниках з архітектурної графіки акцентується, що грамотне оформлення підписів, експлікацій і легенд є необхідною умовою професійної якості графічних матеріалів. З позицій візуальної комунікації типографіка виступає засобом керування увагою, що дозволяє виділяти ключові смислові блоки та забезпечувати послідовність «читання» аркуша.

Класичні теорії типографіки пропонують універсальні принципи, які можуть бути інтегровані в архітектурну графіку. Зокрема, системність типографічної композиції, узгодженість шрифтових параметрів та ритмічна організація текстових масивів розглядаються як чинники підвищення читабельності та естетичної цілісності подачі матеріалів. Застосування модульних і сіткових систем дозволяє упорядкувати взаємне розміщення текстових і графічних елементів, забезпечуючи логічну структуру планшета та підвищуючи його інформативність. У цьому контексті типографіка перестає бути другорядним елементом і набуває статусу інструмента композиційного мислення в архітектурній репрезентації.

Нормативний вимір типографіки в архітектурній графіці пов'язаний із вимогами до літерингу та оформлення технічної документації. Стандартизація написів у кресленнях забезпечує однозначність прочитання, уніфікацію подачі та сумісність матеріалів у міждисциплінарній

Рис. 1. Приклади шрифтів у виконанні студентів кафедри архітектури ЛНУП:
а) Кренти Тетяни, б) Михайлишин Тетяни, в) Вільховченко Дар'ї

взаємодії. Дотримання норм щодо висоти знаків, пропорцій літер і інтервалів між ними формує культуру точності та відповідальності у графічній діяльності архітектора. Поєднання нормативних вимог із композиційними принципами дозволяє досягти балансу між функціональністю та естетикою подачі проектних матеріалів.

У професійній практиці типографіка виконує також роль інструмента брендингу та ідентифікації архітектурних проектів. Узгоджені шрифтові рішення в портфоліо, презентаціях і публікаціях сприяють формуванню впізнаваного стилю автора або студії, що є складовою сучасної візуальної культури професії. Застосування єдиних типографічних принципів у серіях проектів підвищує цілісність візуальної комунікації та полегшує сприйняття матеріалів різними аудиторіями. На рисунку 1 подано приклади студентських зразків шрифтів.

Таким чином, типографіка в професійно-архітектурній графіці виконує багатофункціональну роль: організує інформаційну ієрархію, забезпечує читабельність і нормативну коректність подачі, формує композиційну цілісність аркуша та сприяє становленню візуальної культури архітектора. Інтеграція принципів класичної типографіки, сіткових систем і нормативних вимог у методику підготовки архітекторів створює підґрунтя для підвищення якості професійної графічної репрезентації проектів і розвитку відповідального ставлення до візуальної мови архітектури.

ВИСНОВКИ

У результаті проведеного аналізу встановлено, що типографіка в професійно-архітектурній графіці є не другорядним елементом оформлення, а повноцінним інструментом організації візуальної інформації, який безпосередньо впливає на якість сприйняття та інтерпретації архітектурних проектів. Шрифтові рішення, принципи ієрархії текстових блоків, вирівнювання та модульність подачі формують композиційну логіку планшета й забезпечують

цілісність візуального образу проектних матеріалів.

Це підтверджує доцільність розгляду типографіки як складової професійної візуальної культури архітектора.

Обґрунтовано, що в освітньому процесі опанування основ типографіки сприяє формуванню в студентів-архітекторів навичок свідомого структурування інформації та відповідального ставлення до графічної репрезентації. Включення типографічних принципів до змісту дисциплін з архітектурної графіки та проектування підвищує рівень читабельності креслень, зрозумілості пояснювальних матеріалів і якість презентації проектних рішень. Водночас типографіка виступає інструментом візуальної комунікації, що дозволяє ефективно передавати зміст проекту різним аудиторіям – від фахівців до широкої громадськості.

Показано, що інтеграція класичних теоретичних підходів до типографіки та сіткових систем у професійно-архітектурну графіку забезпечує підвищення композиційної впорядкованості й естетичної якості подачі матеріалів. Дотримання нормативних вимог до літерингу в технічній документації сприяє уніфікації та однозначності прочитання графічної інформації, що є необхідною умовою міждисциплінарної взаємодії у проектній практиці.

Практичне значення отриманих результатів полягає у можливості їх використання для вдосконалення методичних підходів до викладання архітектурної графіки та проектних дисциплін, розроблення рекомендацій щодо типографічного оформлення планшетів, креслень і презентацій, а також формування єдиних візуальних стандартів подачі проектних матеріалів у навчальній та професійній діяльності. Перспективи подальших досліджень пов'язані з емпіричною перевіркою впливу типографічних рішень на якість сприйняття архітектурних проектів та розробленням критеріїв оцінювання рівня сформованості візуальної культури архітектора.

ЛІТЕРАТУРА

- [1] Барабанов О. В. Архітектурна графіка: навч. посіб. Київ : Лира-К, 2019. 248 с.
- [2] Вахромєєва Т. І. Рисунок та графіка в архітектурі. Харків : ХНУБА, 2018. 210 с.
- [3] Графіка-креслення: навч. посіб. / О. В. Кашченко та ін. Київ : КНУБА, 2015. 158 с.
- [4] Клименюк Т. М. Креслення. Рисунок. Композиція: навч. посіб. Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2018. 344 с.
- [5] Клименюк Т. М. Креслення. Рисунок: навч. посіб. Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2021. 244 с.: іл.
- [6] Клименюк Т. М. Проектна графіка: навч. посіб. / Т. М. Клименюк, Н. А. Консулова, М. В. Бевз, Х. І. Ковальчук. Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2009. 220 с.
- [7] Куленко М. Я. Основи графічного дизайну: підручник / М. Я. Куленко; Київ. нац. ун-т будівництва і архітектури; за ред. Є. А. Антоновича. 3-тє вид., перероб. і допов. Київ : Кондор, 2018. 543 с.: іл.
- [8] Куратова М. Г., Тининика А. С. Проектна графіка: навч.-метод. посіб. Харків : ХНПУ, 2021. 110 с.
- [9] Левченко О. В., Михайленко А. В. Аспекти підготовки BIM-менеджерів. *Сучасні проблеми архітектури та містобудування: наук.-техн. зб. Київ: КНУБА*, 2021. Вип. 59. С. 118–131. DOI: <https://doi.org/10.32347/2077-3455.2021.59.118-131>
- [10] Мацюк В. В. Нарисна геометрія та інженерна графіка: навч. посіб. Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2016. 312 с.
- [11] Петришин Г. П. Архітектурна графіка: навч. посіб. / Г. П. Петришин, М. М. Обідняк. Львів : РАСТР-7, 2009. 272 с.
- [12] Радченко А. О. Основи архітектурної графіки: навч. посіб. / А. О. Радченко, О. Ю. Усачова; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. 248 с.
- [13] Різник М. Г. Письмо і шрифт: посібник / М. Г. Різник, за ред. В. І. Касіян. Київ : Вища школа, 1978. 150 с.
- [14] Топорков В. Г. Архітектурна композиція та графіка: навч. посіб. Полтава : Нац. ун-т ім. Юрія Кондратюка, 2021. Ч. 2: Архітектурна графіка. 128 с.: іл.
- [15] Bringhurst R. *The Elements of Typographic Style*. Vancouver: Hartley & Marks, 2012. 384 p.
- [16] Ching F. D. K. *Architectural Graphics*. 6th ed. New Jersey: John Wiley & Sons, 2015. 320 p.
- [17] ISO 3098-1:2015. *Technical product documentation – Lettering – Part 1: General requirements*. Geneva: International Organization for Standardization, 2015.
- [18] Lupton E. *Thinking with Type: A Critical Guide for Designers, Writers, Editors, & Students*. New York : Princeton Architectural Press, 2010. 224 p.
- [19] Müller-Brockmann J. *Grid Systems in Graphic Design*. Zurich : Niggli, 1996. 176 p.
- [20] Tschichold J. *The New Typography: A Handbook for Modern Designers*. Berkeley : University of California Press, 1995. 238 p.

REFERENCES

- [1] Barabanov, O. V. (2019). *Arkhitekturna hrafika: navchalnyi posibnyk [Architectural graphics: Study guide]*. Lira-K [in Ukrainian].
- [2] Vakhromieieva, T. I. (2018). *Rysunok ta hrafika v arkhitekturi [Drawing and graphics in architecture]*. KhNUBA [in Ukrainian].
- [3] Kashchenko, O. V., et al. (2015). *Hrafika-kreslennia: navchalnyi posibnyk [Graphics and drafting: Study guide]*. KNUBA [in Ukrainian].
- [4] Klymeniuk, T. M. (2018). *Kreslennia. Rysunok. Kompozytsiia: navchalnyi posibnyk [Drafting. Drawing. Composition: Study guide]*. Vydavnytstvo Lvivskoi politekhniki [in Ukrainian].
- [5] Klymeniuk, T. M. (2021). *Kreslennia. Rysunok: navchalnyi posibnyk [Drafting. Drawing: Study guide]*. Vydavnytstvo Lvivskoi politekhniki [in Ukrainian].
- [6] Klymeniuk, T. M., Konulova, N. A., Bevez, M. V., & Kovalchuk, Kh. I. (2009). *Proektna hrafika: navchalnyi posibnyk [Project graphics: Study guide]*. Vydavnytstvo Lvivskoi politekhniki [in Ukrainian].
- [7] Kulenko, M. Ya. (2018). *Osnovy hrafichnoho dizainu: pidruchnyk [Fundamentals of graphic design: Textbook]* (3rd ed.). Kondor [in Ukrainian].
- [8] Kuratova, M. H., & Tynyka, A. S. (2021). *Proektna hrafika: navchalno-metodychnyi posibnyk [Design graphics: Educational-methodical guide]*. KhNPU [in Ukrainian].
- [9] Levchenko, O. V., & Mykhailenko, A. V. (2021). *Aspekty pidhotovky BIM-menedzheriv [Aspects of BIM managers training]*. *Suchasni problemy arkhitektury ta mistobuduvannia*, 59, 118–131. DOI: <https://doi.org/10.32347/2077-3455.2021.59.118-131> [in Ukrainian].
- [10] Matsuik, V. V. (2016). *Narysna heometriia ta inzhenerna hrafika: navchalnyi posibnyk [Descriptive geometry and engineering graphics: Study guide]*. Vydavnytstvo Lvivskoi politekhniki [in Ukrainian].
- [11] Petryshyn, H. P., & Obidniak, M. M. (2009). *Arkhitekturna hrafika: navchalnyi posibnyk [Architectural graphics: Study guide]*. RASTR-7 [in Ukrainian].
- [12] Radchenko, A. O., & Usachova, O. Yu. (2017). *Osnovy arkhitekturnoi hrafiky: navchalnyi posibnyk [Fundamentals of architectural graphics: Study guide]*. KhNUMH imeni O. M. Beketova [in Ukrainian].
- [13] Riznyk, M. H. (1978). *Pysmo i shryft: posibnyk [Writing and typeface: Guide]*. Vyshcha shkola [in Ukrainian].
- [14] Toporkov, V. H. (2021). *Arkhitekturna kompozytsiia ta hrafika: navchalnyi posibnyk. Ch. 2: Arkhitekturna hrafika [Architectural composition and graphics: Study guide. Part 2: Architectural graphics]*. Natsionalnyi universytet imeni Yurii Kondratiuka [in Ukrainian].
- [15] Bringhurst, R. (2012). *The elements of typographic style*. Hartley & Marks [in English].
- [16] Ching, F. D. K. (2015). *Architectural graphics (6th ed.)*. John Wiley & Sons [in English].
- [17] International Organization for Standardization. (2015). *ISO 3098-1:2015 Technical product documentation – Lettering – Part 1: General requirements* [in English].
- [18] Lupton, E. (2010). *Thinking with type: A critical guide for designers, writers, editors, & students*. Princeton Architectural Press [in English].
- [19] Müller-Brockmann, J. (1996). *Grid systems in graphic design*. Niggli [in English].
- [20] Tschichold, J. (1995). *The new typography: A handbook for modern designers*. University of California Press [in English].

ABSTRACT**Berezovetska I., Mazepa M. The Role Of Typography In Professional Architectural Graphics And The Formation Of The Architect's Visual Culture**

The article examines the role of typography as a component of professional architectural graphics and its significance in shaping the architect's visual culture under the contemporary transformations of architectural education and design practice. It is substantiated that a typeface within the structure of an architectural project performs not only the function of a technical carrier of textual information, but also acts as an essential element of visual language that influences the readability of project documentation, the perception of spatial solutions, and the overall quality of professional communication. Typography is considered an integral component of the architect's graphic culture, forming standards for information presentation, disciplining the compositional organization of materials, and contributing to the development of a coherent stylistic image of project outputs.

Purpose. The purpose of the study is to substantiate the role of typography as a component of professional architectural graphics and to determine its significance in the formation of the architect's visual culture in the context of contemporary transformations in architectural education and design practice.

Methodology. The methodological framework includes theoretical analysis and generalization of scientific sources on architectural graphics, typography, and visual communication; structural and compositional analysis of architectural materials; comparative analysis of the use of typefaces in different types of graphics (working drawings, technical documentation, presentation materials, competition projects); as well as evaluation of the impact of digital technologies (CAD/BIM environments) on the formation of modern typographic culture.

Results. The study substantiates that a typeface within an architectural project serves not only as a technical carrier of textual information but also as a significant element of visual language affecting documentation readability, perception of spatial solutions, and the quality of professional communication. Typography is viewed as an integral component of the architect's graphic culture, shaping standards of information presentation, structuring compositional organization, and ensuring stylistic integrity of project materials. It is demonstrated that typographic choices determine the structure of visual hierarchy, the logic of "reading" graphic materials, and the accessibility of information for different categories of recipients. It has been established that the digitalization of design processes has standardized many typographic procedures while simultaneously creating risks of formalization and loss of individual presentation style.

Scientific novelty. The scientific novelty lies in the comprehensive consideration of typography as a structural factor of professional architectural graphics and as a component in the formation of the architect's visual culture. The functions of typography in organizing the informational hierarchy of architectural boards and drawings are clarified, and the necessity of integrating typographic competence into the professional training of future architects is substantiated.

Practical relevance. The practical significance of the research lies in the possibility of applying its results to improve teaching methodologies in architectural graphics, to develop recommendations for typographic design of project materials, and to enhance students' visual literacy and the quality of professional design communication.

Keywords: typography, architectural graphics, professional graphic culture, architect's visual culture, typographic design, project communication, visual literacy, architectural presentation, digital graphic technologies, CAD/BIM environment, typographic hierarchy, graphic representation.

AUTHOR'S NOTE:

Berezovetska Iryna, Candidate of Architecture, Associate Professor, Associate Professor at the Department of Architecture, Stepan Gzhytskyi National University of Veterinary Medicine and Biotechnologies Lviv, Lviv, Ukraine, e-mail: iab@email.ua, orcid: 0000-0001-9906-1871.

Mazepa Markiiian, Senior Lecturer at the Department of Architecture, Stepan Gzhytskyi National University of Veterinary Medicine and Biotechnologies Lviv, Lviv, Ukraine, e-mail: m.mazepa86@gmail.com, orcid: 0009-0008-8102-2557.

Дата першого надходження статті до видання: 20.03.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 20.04.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 30.05.2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії

відкритого доступу CC BY 4.0

